

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

KOŁOBRZEG

1. Nazwa

**BAZYLIKA KATEDRALNA, OB. KOŚCIÓŁ
PARAFIALNY PW. WNIĘBOWZIĘCIA NMP**

2. Czas powstania

Koniec XIII w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok budynku od północnego-wschodu

Widok budynku od południowego-zachodu

Widok budynku od północy

4. Adres

ul. Mariacka 5
78-100 Kołobrzeg
dz. nr 272 obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo zachodniopomorskie

powiat kołobrzeski

gmina Miasto Kołobrzeg

6. Formy ochrony

Rejestr Zabytków nr A-1063
z dnia 10 sierpnia 1956 r.

7. Opracowanie karty (autor, data i podpis)

Jakub Danielski, 04.08.2015 r.

9. Opis

Historia: gotycki, budowany: 2 poł. XIII w., koniec XIII w. - ok. 1321 (trójnawowa hala z jedną wieżą pld. - zach.), 1323-1331 (prezbiterium), 2 poł. XIV w. (skrajne nawy boczne), 1 poł. XV w. (wieża ptn. - zach., zakrystia i skarbiec, lektorium), koniec XV w. (połączenie wież), 1945 kościół zniszczony; 1947-1958 odgruzowanie i odbudowa prezbiterium poświęconego 29.06.1958, przekazanie parafii 20.08.1957, odebranie parafii części nawowej i wieżowej decyzją Urzędu do Spraw Wyznań 27.03.1965, kontynuacja odbudowy wieży i korpusu nawowego ze środków państwowych 1960-1972, ponowne przekazanie parafii w 1974; od 1974 kompleksowa odbudowa, bazylika mniejsza od 1986, obiekt zabytkowy (po obrysie murów obwodowych), konsekracja 21.10.1984 (kard. Józef Glemp).

Kościół orientowany na rzucie prostokąta, halowy pięcionawowy, z wąskim wydłużonym prezbiterium zamkniętym poligonalnie. Dach główny dwuspadowy, prezbiterium - dwuspadowy zamknięty wielobocznie. W fasadzie pięciokondygnacyjny, prostopadłościenny masyw wieżowy nakryty trzema namiotowymi daszkami, z których środkowy przechodzi w ażurową latarnię ze spiczastym hełmem. Wnętrze nakryte sklepieniem krzyżowym z ceglany szwami i gurtami, spływającymi na ceglane słuzki i potężne ceglane filary wspierające ostrołuki arkad międzynawowych. Budynek w partii nawy i prezbiterium oszkarpowany.

Ściany ceglane na cokole licowanym kamieniem, w masywie wieżowym w dwóch dolnych kondygnacjach naroża licowane kamieniem; detal architektoniczny w większości ceglany: fryzy arkadkowe, gzymsy, laskowania okien i blend, blendy, częściowo tynkowane - blendy masywu wieżowego tynkowane. Dachu kryte blachą miedzianą.

Fasada masywu wieżowego w dolnych kondygnacjach odpowiadających wysokości korpusu kościoła, trójosiowa, z prostokątnym portalem ujmującym ostrołuczne drzwi o głębokich profilowanych węgarach z dwubarwnej cegły; w górnej partii ptn. część ściany dzielona trzema kondygnacjami ostrołucznych blend z ceglany laskowaniem biforialnym i triforialnym oraz oknami; gzyms drugiej kondygnacji z fragmentarycznym fryzem arkadowym. Podobnie opracowane pozostałe elewacje masywu wieżowego i szczyt wsch. korpusu - tu blendy ceglany, dekoracja wtórna. Ściany boczne nawy dwukondygnacyjne pięcioosiowe zwieńczone fryzem arkadowym; w zwieńczeniu ścian prezbiterium fryz z pięciolistnych rozet pod profilowanym gzymsem.

10. Wnioski konserwatorskie

Stan techniczny i estetyczny bardzo dobry, remonty i konserwacje prowadzone na bieżąco. Budynek o wysokich walorach historycznych i zabytkowych. Do absolutnego zachowania bez zmian: bryła, kompozycja, wystrój architektoniczny elewacji, układ i detale wnętrza, jego wystrój i wyposażenie oraz otoczenie kościoła. Zakaz wprowadzania jakichkolwiek zmian. Należy dążyć do właściwego utrzymania budynku i wykorzystania go przy zachowaniu wszystkich elementów historycznych. Obowiązuje uzgadnianie z Konserwatorem Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych.

10. Lokalizacja

